

Uitkomsten scanner Groningen

Anneke van Wamel

Eefje Vercoulen

22 mei
2024

 **Trimbos
instituut**

Netherlands Institute of
Mental Health and Addiction

Inhoud

- Wat is de scanner?
- Resultaten
 - Middelengebruik 12-27 jaar
 - Middelenpreventie Groningen
- Aanbevelingen

Wat is de scanner?

- De Scanner is een wetenschappelijke onderbouwd onderzoeksinstrument, gebaseerd op de Rapid Assessment and Respons methode van de WHO.
- Opzet:
 - in korte tijd een betrouwbaar beeld te krijgen van de stand van zaken
 - verschillende methoden van onderzoek worden toegepast om informatie te verzamelen.
 - betrouwbaar kwalitatief beeld van (complexe) problematiek.
 - focus ligt niet op wetenschappelijke perfectie maar op praktische toepasbaarheid
 - meer beleidsinstrument dan puur wetenschappelijk onderzoeksinstrument

Wat hebben we gedaan?

De Scanner is een modulair opgebouwd onderzoeksinstrument

Documenten
onderzoek -
september
2023

Diepte-
interviews
ketenpartners
- november
2023

Afsluitende
werksessie -
februari 2024

Denksessie -
oktober 2023

Triangulatie -
december
2023

Resultaten: middelengebruik 12-18 jaar

28 mei nieuwe GGD monitor data!

Alle lagen van de bevolking maar meer problematisch wanneer er al andere problemen spelen.

Grootste zorg omtrent gebruik cannabis (2021: 7,7% vs. 4,4% afgelopen 4 weken).

(Problematisch) alcoholgebruik lijkt geen grote rol te spelen.

Andere drugs minder vaak.

Toch 13% (klas 2) en 39% (klas 4) in de laatste 4 weken gedronken (2021). Meestal thuis, soms met goedkeuring van ouders.

Zorgen rondom criminaliteit, al dan niet drugsgerelateerd.

Jongeren in jeugdgroepen lopen gevaar in crimineel circuit te belanden.

Relatief veel messen/wapens op zak. Geeft onveilig gevoel voor o.a. professionals.

Resultaten: middelengebruik 18-27 jaar Met name gericht op studenten (25% van de inwoners)

Fors alcoholgebruik, ook ten opzichte van andere studentensteden (zwaar: 23% vs. 16% en overmatig: 17% vs. 11%)

Zorgen lijken beperkt: hoort bij de levensfase en neemt (meestal) weer af.

Directe gevolgen: agressie, grensoverschrijdend gedrag en (niet veilig) thuiskomen. Ook enkele studenten met (forse) geldproblemen).

De studenten die drugs gebruiken, gebruiken vaker cannabis (29%), xtc (14%), cocaïne (7%), psychedelica (8%) (*monitor 2023*)

Zorgen over '[normalisering](#)', gevaren niet goed overzien.

Specifieke groep jongvolwassenen (waaronder ook LVB) betrokken bij dealen van middelen.

Resultaten: middelenpreventie Groningen

Er worden diverse interventies/activiteiten ingezet; overzicht/verbinding mist

Focus ligt in documenten op met name veiligheidsdomein

Ondanks dat gebruik alcohol vele malen hoger ligt dan gebruik drugs is er weinig aandacht voor alcoholpreventie.

Doelen zijn veelal op hoofdlijnen beschreven.

Liggen mooie plannen bij gemeente en enkele partners (zoals Helder op School, P&H plan, doelgroep studenten, OKO, Experiment gesloten coffeeshopketen).

Veel enthousiasme en draagvlak om samen te werken aan een sluitend middelenpreventiebeleid.

Aanbevelingen

1

Zet in op een integrale aanpak middelengebruik voor studenten

2

Zet in op een integrale aanpak cannabispreventie

3

Heb (blijvend) aandacht voor alcohol preventie

4

Zoek de (verdere) samenwerking met de horeca op en werk aan een gedeelde visie

5

Werk aan een concreet, domein overstijgend Preventie en Handhavingsplan alcohol en drugs

Zet in op een integrale aanpak middelengebruik voor studenten

- In het huidige preventiebeleid wordt deze doelgroep niet of nauwelijks genoemd.
- Enkele losse preventie-activiteiten voor studenten
- Verenigingen hebben (meer) aandacht voor dit thema en dat is een positieve ontwikkeling

Advies

- Werk samen aan een integrale aanpak middelengebruik (beleid, omgeving, deskundigheidsbevordering, toegankelijke interventies)
- Betrek verschillende partijen en kijk wie de trekker kan zijn
- Heb aandacht voor internationale studenten

Substance Use among International College Students in The Netherlands: An Exploratory Study

by Arne van den Bos ^{1,*} , Eric Blaauw ¹, Simon Venema ¹   and Bert Bieleman ²

Zet in op een integrale aanpak cannabispreventie

Cannabis is onder Groningse jongeren en jongvolwassenen relatief een veelgebruikt middel.

Advies

- Zet in op een integrale aanpak cannabispreventie: onderwijs, gezin/thuis, fysieke omgeving, vrije tijd.
- Onderwijs: **Helder op School** en aansluiten integrale aanpak studenten
- Gezin/thuis: ouderavonden, opvoedondersteuning etc.
- Vrije tijd: zorg voor voldoende passend aanbod onder begeleiding van een volwassene én in een gezonde omgeving
- Fysieke omgeving: minder makkelijk maken om aan cannabis te komen bv afstandscriterium coffeeshops herzien

Model Preventie- en handhavingsplan Cannabis

in het kader van het Experiment gesloten coffeeshopketen in de gemeente XXX

Periode 202# tot en met 202#

WERKWIJZER

Heb (blijvend) aandacht voor alcohol preventie

- Al lijkt (problematisch) alcoholgebruik geen grote rol te spelen onder de 18, in 2021 dronk maar liefst 26% van de 2^e en 4^e klassers in de afgelopen 4 weken (2021).
- Drinken onder de 18 gebeurt meestal thuis, soms onder toezicht oog of met goedkeuring van ouders.
- Voor jongvolwassenen speelt alcohol een grote rol.

Advies

- Blijf (actief) inzetten op de NIX18 boodschap.
- Zet in op educatie, regelgeving en handhaving én creëren van een positieve omgeving
- Educatie: Helder op School maar ook training barpersoneel, voorlichting ouders etc. (omgeving van jongeren)
- Regelgeving: bijv. happy hours beperken, voorwaarden voor verstrekken alcohol evenementen, schenktijden sportkantines.
- Toezicht en handhaving: leeftijdsgrens, wederverstrekking, doorschenken dronkenschap.

Zoek de (verdere) samenwerking met de horeca op en werk aan een gedeelde visie

Horeca is een grote en belangrijke partner in Groningen

Advies

- Zoek de samenwerking met de ‘niet-KHN’ ondernemers op en zoek naar het gemeenschappelijk doel en belang.
- Maak afspraken met elkaar over de uitgaanssetting en samenwerking.

Alcohol, drugs en tabak op evenementen

Leidraad voor gemeenten

- 1 Voorbereiding
- 2 Communicatie

Keuzewijzer Aanpak Veilig Uitgaan

- [Problemen](#)
- [Collectieve horecaontzegging](#)
- [Deurbeleid en huisregels](#)
- [Gebiedsverbod](#)
- [Horecatelefoon](#)

VEILIGHEIDSREGIO
GRONINGEN

Convenant Veilig Uitgaan
Gemeente Groningen
2022 - 2027

Werk aan een concreet, domein overstijgend Preventie en Handhavingplan alcohol en drugs

- Er zijn weinig tot geen concrete doelen rondom middelenpreventie beschreven in de huidige beleidsstukken.
- Ruimte voor verbetering in de samenhang tussen gezondheids- en veiligheidsdomein.

Advies

- Stel voor het P&H plan concrete doelen met bijbehorende indicatoren en afspraken over monitoring. Voer een nalevingsonderzoek uit als startpunt.
- Verken met partners hoe jullie jongeren/jongvolwassene goed in beeld krijgen/kunnen monitoren die buiten de reguliere monitoring vallen.
- Richt het beleid op het voorkomen van gebruik, terugdringen van aanbod en beperken van de schade.
- Zorg ervoor dat zorg en veiligheid elkaar kunnen versterken
- Communiceer naar de partners wat jullie (gezamenlijke) visie en wat ieders rol is.

Anneke van Wamel: awamel@trimbos.nl

Eefje Vercoulen: evercoulen@trimbos.nl

www.trimbos.nl

 **Trimbos
instituut**

Netherlands Institute of
Mental Health and Addiction